Muždalo, Anja

Undergraduate thesis / Završni rad

2009

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Science / Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:217:856972

Rights / Prava: In copyright/Zaštićeno autorskim pravom.

Download date / Datum preuzimanja: 2025-03-11

Repository / Repozitorij:

Repository of the Faculty of Science - University of Zagreb

SVEU ILIŠTE U ZAGREBU PRIRODOSLOVNO – MATEMATI KI FAKULTET BIOLOŠKI ODSJEK

STRUKTURALNA RAZNOLIKOST SERIL-tRNA SINTETAZA

STRUCTURAL DIVERSITY OF SERYL-tRNA SYNTHETASES

SEMINARSKI RAD

Anja Muždalo Preddiplomski studij molekularne biologije Undergraduate study of molecular biology Mentor: Ivana Weygand uraševi

Zagreb, 2009.

SADRŽAJ

1	UV	OD	3
2	Bak	tterijski tip SerRS	5
	2.1	Struktura SerRS eubakterije T. thermophilus	5
	2.2	Struktura SerRS E. coli	9
3	Arh	ealno/eukariotski tip SerRS-a	
	3.1	Struktura SerRS-e Pyrococcus horikoshii	
	3.2	Interakcije sa seril-adenilatom i ATP-om	
	3.3	Interakcija s tRNA ^{Ser}	
4	Mit	ohondrijski tip SerRS	
	4.1	Struktura mt SerRS goveda, Bos taurus	
	4.1.	1 Usporedba s poznatom bakterijskom strukturom	
	4.2	Mehanizam prepoznavanja mt tRNA ^{Ser}	
5	Me	tanogeni tip SerRS	
	5.1	Struktura SerRS metanogene arheje Methanosarcina barkeri	
	5.2	Vezno mjesto za ATP	
	5.3	Vezno mjesto za serin	
	5.4	Interakcije s tRNA ^{Ser}	
6	LII	ERATURA	
7	SAZ	ŽETAK	27
8	SUI	MMARY	

1 UVOD

Aminoacil-tRNA sintetaze (aaRS) igraju središnju ulogu u prevo enju geneti kog koda jer kataliziraju povezivanje odgovaraju ih parova aminokiselina i molekula tRNA na temelju trodimenzijskih stereo-specifi nih karakteristika svojih supstrata. Aminoaciliranje se odvija u dva koraka – u prvom se koraku aminokiselina aktivira s ATP-om pri emu aminoacil-adenilat ostaje vezan na enzimu uz osloba anje pirofosfata, dok se u drugom koraku aminoacil prebacuje na 3' (klasa II) ili 2' (klasa I) krajnjeg adenozina tRNA adaptera. Postoji ukupno 20 aaRS (jedna za svaku aminokiselinu) podijeljenih u dvije, ve spomenute, klase koje se me usobno bitno razlikuju u strukturi i mehanizmu reakcije.

Seril-tRNA sintetaze (SerRS) pripadaju klasi II, podklasi IIa (zajedno s AlaRS, ThrRS, ProRS, HisRS i homodimernom GlyRS), ija je kataliti ka domena 7- ili 8lan ana antiparalelna -plo a te sadržava tri konzervirana motiva (1, 2, 3) (Cusak *et al*, 1990; Eriani *et al*, 1990; Fujinaga *et al*, 1993; Chimnaronk *et al*, 2005.). Za razliku od ve ine aaRS, SerRS ne koristi antikodon kao glavni identitetni element, što je i razumljivo ako se u obzir uzme postojanje 6 razli itih kodona za serin (UCA, UCU, UCG, UCC, AGU, AGC) pri emu niti jedna pozicija kodona nije konzervirana. Atipi ni identitetni element tRNA^{Ser} jest duga dodatna ruka, koju tako er imaju tRNA^{Leu} i bakterijske tRNA^{Tyr} (tRNA «tipa 2»). U skladu s time, enzimi SerRS su stekli jedinstvenu N terminalnu domenu za prepoznavanje duge varijabilne ruke (Borel *et al*, 1994; Vincent *et al*, 1995.).

Jedina poznata iznimka jest sustav tRNA^{Ser}/SerRS na en u mitohondrijima Metazoa, u kojem je tRNA^{Ser} prekrojena na na in da joj nedostaje cijela varijabilna ruka te je shodno tome i na in vezanja na odgovaraju u mt SerRS druk iji.

SerRS se mogu podijeliti na dva osnovna tipa: bakterijski i arhealnoeukariotski. Za bakterijski, ujedno i najistraženiji tip, karakteristi ni su identitetni elementi dodatna ruka tRNA i peteljka akceptora (Normanly et al, 1992). Broj baznih parova dodatne peteljke je presudan za aminoaciliranje SerRS E. coli (optimalno 5-7), kao i prva 4 bazna para akceptorske peteljke te diskriminatorska baza G73. Spomenute baze su konzervirane me u pet izoakceptorskih tRNA^{Ser} *E. coli*; npr. mutacija G2:C71 u C2:G71 drasti no smanjuje afinitet vezanja na enzim (Normanly et al, 1992; Asahara et al, 1994;). Eukariotski tip SerRS (ljudski i kvaš ev) prepoznaje tRNA^{Ser} na temelju 4 bazna para u peteljci dodatne ruke, koja je kra a od bakterijske. Dodatna i T-peteljka odvojene su s dva bazna para, za razliku od jednog para koji te dvije regije odvaja u bakterijskom tipu SerRS. Bazni parovi u akceptorskoj peteljki nisu konzervirani, dok G73, iako konzerviran, nije bitan za specifi nost interakcije s enzimom (Himeno et al, 1997).

Arhealni tip SerRS dijeli karakteristike oba prije spomenuta tipa, s time da se svrstava u istu grupu s eukariotskim – 4 bazna para u peteljci dodatne ruke, 2 bazna para razdvajaju T- i dodatnu peteljku – s druge strane, prva 4 bazna para akceptorske peteljke su o uvana što je karakteristika bakterijskog tipa (Sprinzl et al, 1998).

U metanogenih arheja iznimno nalazimo metanogeni tip SerRS, bitno druga iji po arhitekturi N-terminalne domene (nije tipi na bakterijska dvostruka - zavojnica), aktivnog mjesta (uklju uje kation cinka, Zn^{2+} , sli no ThrRS) te zbog pojave nekih insercija u kataliti koj domeni (HTH fold izme u motiva 1 i 2 te organiziraju a petlja serina izme u motiva 2 i 3) (Bilokapic et al, 2006).

2 Bakterijski tip SerRS

Sustav tRNA^{Ser}/SerRS je jedinstven ne samo po specifi nim strukturalnim elementima – -helikalnoj ruci sintetaze («coiled-coil») u interakciji s dugom varijabilnom rukom tRNA^{Ser} (kao glavnim identitetnim elementom) – ve i po na inu popre nog vezanja tRNA^{Ser} preko dimera sintetaze (Biou et al, 1994; Vincent et al, 1995.). Korisno je spomenuti da helikalna ruka N-terminalne domene ne samo da služi kao glavna determinanta za srodnu tRNA^{Ser}, ve kao i važna antideterminanta za ostale nepripadne tRNA. Mutacije u regiji helikalne ruke dovode do relaksacije specifi nosti te do aminoaciliranja nesrodnih tRNA, iako na niskoj razini. Antikodon, ina e klju an identitetni element, nevažan je za SerRS prilikom prepoznavanja pripadne tRNA^{Ser}. Sve te op e karakteristike nalazimo i u SerRS eubakterije *Thermus thermophilus*.

2.1 Struktura SerRS eubakterije T. thermophilus

Slika 1. Prikaz ternarnog kompleksa – SerRS-tRNA^{Ser}(GGA)-SerAMS – monomer 1 sintetaze je u žutom (1-421), a monomer 2 u plavom (501-921). Okosnica tRNA je crvena, a baze zelene. Antikodonska peteljka nije prikazana. Duga varijabilna ruka prolazi okomito na helikalnu ruku monomera 2 i izranja u desnom donjem kutu prikaza. Seril adenilat je sferno prikazan u oba aktivna mjesta. (Preuzeto iz: Cusack et al, 1996)

Ekstenzivan kontakt ostvaren je izme u okosnice drugog (2.) do šestog (6.) baznog para duge varijabilne ruke i helikalne ruke sintetaze, kao i preko specifi nih interakcija s bazama etvrtog (4.) baznog para malog utora. Sintetazna ruka je tako er u kontaktu s T- i D-petljama tRNA (Sl.1.) Bitno je i uo iti fleksibilnost helikalne ruke u tRNA nevezanom stanju, te zakretanje i orijentiranje te ruke uslijed vezanja tRNA, na na in da se maksimizira kontakt sa supstratom uz istovremeno pozicioniranje akceptorske peteljke u aktivno mjesto (Cusack et al, 1996).

Treba spomenuti i identitetnu sekvencu akceptorske peteljke – ine ju prva tri bazna para, redom G1-C72, G2-C71, A/U3-U/A70, te preferentno purin/pirimidin na pozicijama 4-69 i 5-68 (S1.2.). Najzna ajnija diskriminanta je na položaju 2-71, što možemo zaklju iti iz drasti nog pada kineti kog parametra V_{max}/K_m (tj. pada u inkovitosti enzima) za mutante C2-G71 i U2-G71, redom, na 0.06 i 0.09 vrijednosti V_{max}/K_m za divlji tip tRNA^{Ser} (Cusack et al, 1996).

$$\begin{array}{cccccc} C C A & C C A \\ G & G \\ 1 G - C 72 & 1 G - C 72 \\ G - C & G - C \\ A/U - A/U & A - U \\ R - Y & G - C \\ R - Y & G - C \\ R - Y & A - U \\ N - N & G - C \\ 7 R - Y & 66 & 7 G - C & 66 \\ \hline E. coli and \\ T. thermophilus \\ tRNA1 (GCU) and \\ consensus sequence \\ tRNA2 (GGA) \\ \end{array}$$

Slika 2. Sekvence akceptorskih peteljki tRNA^{Ser}. Kratice: R (purin), Y (pirimidin), N (bilo koji nt)

2.1.1 Konformacijske promjene uslijed vezanja tRNA

Uslijed vezanja tRNA petlja motiva 2 (258-267 prve, a 758-767 druge podjedinice) doživljava velike konformacijske promjene u odnosu na konformaciju u enzimu koji je vezao samo ATP ili Ser-AMS (seril adenilat, tj. aktivirani serin). Prilikom vezanja tRNA i ulaska akceptorske peteljke u aktivno mjesto jedne od podjedinica dolazi do promjene konformacije petlje motiva 2 te podjedinice – zauzima tzv. T konformaciju. Istovremeno, petlja motiva 2 druge podjedinice ostaje u konformaciji u kojoj jest kada veže ATP/Ser-AMS – A konformaciji. U apo formi sintetaze, petlja motiva 2 je neure ena. Klju an aminokiselinski ostatak za prijelaz iz A- u T-konformaciju je Glu258 – okre e se za 180° interagiraju i tako s N6 adenina (ATP/Ser-AMS-a) u A-konformaciji i N2 G73 (diskriminatorske baze) u Tkonformaciji. Ser261 pomaže u pozicioniranju Glu258 u A-konformaciji, ali interagira s G2 u T-konformaciji (Sl.3.). Interakcija petlje motiva 2 (posebice karbonila Phe262 i bo nog ogranka Ser261) s baznim parom 2-71 objašnjava konzerviranost para G2-C71, jer bi neki drugi bazni par smanjio broj mogu ih vodikovih veza i uveo akceptore vodika u neposrednu blizinu karbonilnog kisika Phe262. Osim vodikovih veza kao glavnih stabiliziraju ih veza izme u baza akceptorske peteljke i aminokiselinskih ostataka petlje motiva 2, uo ene su i "stacking" hidrofobne interakcije izme u ve spomenutog Phe262 i pirimidina, C69 i U68. Time je objašnjena konzerviranost pirimidina na 3' kraju tRNA – purinski N7 bi kao akceptor vodika djelovao destabiliziraju e u hidrofobnoj okolini.

Slika 4. Usporedba petlje motiva 2 kada je monomer u (A) T-konformaciji i (B) A-konformaciji. Orijentacije su identi ne. Prikazani su bo ni ogranci klju nih aminokiselinskih ostataka, Ser-AMS u aktivnim mjestima te elementi sekundarne strukture motiva 2 (bijeli -lanci, zelena petlja) i 3 (crni lanac i -zavojnica u nastavku). Isprekidane crvene linije su pozicije fosfata u tRNA. (Preuzeto iz Cusack et al, 1996)

Osim gore spomenutih aminokiselinskih ostataka, motiv 2 obiluje konzerviranim malim ostacima (Ala, Thr, Val, Gly) koji doprinose fleksibilnosti i reduciraju steri ke smetnje prilikom konformacijskih prijelaza. Pretpostavlja se da razli it na in interakcije sa supstratima posredovan petljom motiva 2 uzrokuje prijelaz aktivnog mjesta iz jedne u drugu konformaciju – uspješno završen korak aktivacije serina potaknut e tako prijelaz iz A- u T-konformaciju. Istovremeno otpuštanje pirofosfata osloba a Arg271 za interakciju s C74, stabiliziraju u interakciju za 3' tRNA, koja omogu uje nastavak drugog koraka reakcije aminoaciliranja. U tom koraku oslobo eni AMP se vjerojatno otpušta s enzima zbog prebacivanja klju nog Glu258 iz interakcije s N6 adenina u interakciju s diskriminatorskom bazom G73. Kona no, otpušten AMP destabilizira konformaciju petlje motiva 2 te dovodi do otpuštanja aminoacilirane tRNA prije nego enzim opet veže ATP (ponovno uspostavljaju i stabiliziraju e vodikove veze s adeninom) te u e u novi ciklus.

Na temelju struktrualnih podataka možemo zaklju iti da se vezanje tRNA^{Ser} na SerRS doga a u 2 koraka (Biou et al, 1994; Cusack et al, 1996): prvi korak je prepoznavanje i pristajanje na temelju interakcije helikalne regije enzima i duge varijabilne ruke tRNA (Sl.5., *proteinski sendvi*), a drugi korak ovisi o ispravnom pozicioniranju 3' kraja tRNA u aktivnom mjestu na temelju uspostave pravilne Tkonformacije petlje motiva 2, koja se preferentno uspostavlja u prisustvu adenilata, a ne ATP-a u aktivnom mjestu.

Slika 5. Model *proteinskog sendvi a* (crvena T-ruka i naran asta varijabilna ruka zarobile su fleksibilnu helikalnu ruku SerRS *T. thermophilus*). (Preuzeto i prilago eno iz Chimnaronk et al, 2005).

2.2 Struktura SerRS E. coli

Vrlo je sli na SerRS eubakterije *T. thermophilus* – svaka podjedinica homodimernog enzima gra ena je od N-terminalne domene, 60 Å duga ke dvostruke antiparalelne -zavojnice, te C-terminalne domene, 7-lan ane antiparalelne -plo e (Vincent et al, 1995), dio koje jest i aktivno mjesto, strukturalno visoko o uvano izme u dva enzima. O uvane su i akceptorske regije izoakceptorskih tRNA *E. coli* (Sl.2.), što dovodi do zaklju ka da su i mehanisti ki ta dva sustava vrlo sli na.

Doduše, postoje dvije razlike – analog aminokiselinskog ostatka Phe262 jest Tyr274, a dodatna hidroksilna skupina je vjerojatno preko molekule vode u interakciji s 67-im fosfatom molekule tRNA (udaljeni su 4.5 Å). Druga razlika je u puno duljoj petlji motiva 1 (Fujinaga et al, 1993) – ona e formirati -ukosnicu koja interakcijom sa simetrijski odgovaraju im partnerom formira 4-lan anu -plo u – petlja je dovoljno duga ka (za razliku od petlje motiva 1 *T. thermophilus*, 4 aminokiseline) da se ispruži do veznog mjesta za akceptorsku peteljku tRNA druge podjedinice i tu vjerojatno sudjeluje u stabilizaciji okosnice 3' kraja tRNA. To je i potvr eno strukturalnim analizama, gdje je motiv 1 u kompleksu sa Ser-AMS bio ure en, s aminokiselinskim ostacima (Asp228-Thr229) u interakciji sa 65. i 66. nt i ekstremitetom (Glu224-Glu225) u interakciji s 1. nt molekule tRNA. Ove dodatne interakcije bi mogle utjecati na kona nu orijentaciju akceptorske peteljke u aktivnom mjestu SerRS *E. coli* u usporedbi sa SerRS *T. thermophilus*.

3 Arhealno/eukariotski tip SerRS

Uspješno aminoacilira i bakterijski i arhealni tip tRNA^{Ser} (arhealni – Itoh et al, 2008; eukariotski – Soma et al, 1998; Weygand uraševi et al, 1993), dok je istovremeno bakterijski tip SerRS strogo diskriminantan izme u arhealnog i bakterijskog tipa tRNA^{Ser} (Tab.1.). Zaklju ujemo da postoje zna ajne razlike u na inu interakcije molekula tRNA s bakterijskim i arhealnim tipom SerRS. Npr. k_{cat} za SerRS *T. thermophilus* pada s 1.3 ± 0.1 s⁻¹ za tRNA^{Ser} TT na 0.0022 \pm 0.0010 s⁻¹ za tRNA^{Ser} PH (*Pyrococcus horikoshii*), što zna i da je kataliti ka aktivnost enzima smanjena za 3 reda veli ine.

Tablica 1. Kinetika stacionarnog stanja reakcije aminoaciliranja SerRS arhealnog (*Pyrococcus horikoshii*) i bakterijskog tipa (*Thermus thermophilus*). (Preuzeto i prilago eno iz Itoh et al, 2008)

SerRS	1RNA5-	K _N (uNi)	k _{rat} (s ⁻¹)	k_{out}/K_{M} (s ⁻¹ μ M ⁻⁸)
P. horikosh!!	P. honkoshi	1.3 ± 0.3	0.33 ± 0.02	0.32 ± 0.13
P. horikoshii	T. thermophilus	1.4 ± 0.2	0.75 ± 0.09	0.55 ± 0.01
P. horikashii	E. coli (UGA)	2.3 ± 0.1	T.T ± G.4	0.43 ± 0.14
P. bonikosh//	E. coli (GCU)	5.6 ± 0.9	0.80 ± 0.22	0.14 ± 0.01
1. thermophilos	P. horikoshii	9.8 ± 0.8	0.0022 ± 0.0010	0.00022 ± 0.00008
T thermophilus	T. thermophilus	1.5 ± 0.4	1.3 ± 0.1	0.9! ± 0.17

Table 2 The steady-state kinetics of aminoacylation by P. horikoshii and T. thermophilus SerRSs

Lach experiment was performed in httplicate, and the $K_{\rm A}$ and $k_{\rm ex}$ values were overlaged. The standard errors are shown as values with " \pm ",

3.1 Struktura SerRS Pyrococcus horikoshii

Proteinske strukture SerRS SerSA (Sl.6.), SerRS ATP i apo forme SerRS su približno jednake, uz minimalne RMS ("root mean square") devijacije atoma glavne osi (Itoh et al, 2008).

Slika 6. 5'-O-[N-(L-seril)-sulfamoil]-adenozin, Ser-SA, nehidrolizabilni analog Ser-AMP (preuzeto iz http://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov/image/structurefly.cgi?cid=445736&width=400&height=400)

Enzim od 455 aminokiselina gra en je od globularne C-terminalne domene (106-455) i N-terminalne helikalne domene (1-105) (Sl.9.). Srž globularne domene tipi na je široka antiparalelna -plo a karakteristi na za aaRS klase II, dodatno oboga ena dvjema -zavojnicama i arhealno specifi nom insercijom (131-158). Insercija je gra ena od 2-lan ane antiparalelne -plo e i kratke -zavojnice te se ne pojavljuje u strukturama bakterijskih ni eukariotskih SerRS (Sl.7.) Sura uje s antiparalelnom -plo om klase II te motivom 2 kataliti ke domene u izgradnji bazi nog kanala koji vodi u aktivno mjesto.

Slika 7. Primarni aminokiselinski sljedovi poravnati na temelju strukure – regija arhealno specifi ne insercije (131-158 SerRS *P. horikoshii*, PH) nedostaje u eukariota i bakterija (Preuzeto i prilago eno iz Itoh et al, 2008)

N-terminalna helikalna domena sastoji se od tipi ne duga ke antiparalelne dvostruke -zavojnice ("coiled-coil", 23-105) te dodatne 2 N-terminalne -zavojnice (1-22). Superponirane podjedinice gotovo su identi ne, ali orijentacija helikalne domene u odnosu na globularnu domenu u podjedinici se razlikuje za 3,7° me u podjedinicama, što ukazuje na priro enu fleksibilnost helikalne domene (Sl.8.).

Slika 8. Usporedba orijentacija helikalnih domena dvije podjedinice. Globularne domene dviju podjedinica su superponirane (106-455). C-atomi okosnice lanaca A i B su prikazani crvenom i zelenom bojom (Preuzeto i prilago eno iz Itoh et al, 2008)

Slika 9. Struktura SerRS PH s vezanom molekulom Ser-SA. N-terminalna i C-terminalna domena podjedinice A su obojane, redom, bež i naran asto, a podjedinice B svijetlo i tamnoplavo. Arhealno specifi na insercija je obojana crveno u obje podjedinice (Preuzeto i prilago eno iz Itoh et al, 2008)

3.2 Interakcije sa seril-adenilatom i ATP-om

Nekoliko strukturalnih elemenata SerRS PH formiraju džep komplementaran molekuli Ser-SA – motiv TXE (252-254), konzervirani motivi 2 (272-310) i 3 (400-438) i -lanac (367-377) (Sl.10.). Serilni dio interagira s Thr252, Glu254, Glu306, Thr 406, dok je sulfamoil-adenozinski dio supstrata u interakciji Arg283, Glu285, Val299, Glu370, Val371 (glavni lanac) i konzerviranim, u nekih arheja i eukariota, Ser411 koji formira vodikovu vezu s N3 adeninskog prstena, koji je u sendvi u izme u bo nih ogranaka Phe302 i Arg412.

Slika 10. Uve ani prikaz aktivnog mjesta SerRS Ser-SA. Iscrtkanim linijama prikazane su mogu e vodikove veze/elektrostatske interakcije s aminokiselinama SerRS (Preuzeto i prilago eno iz Itoh et al, 2008)

3.3 Interakcija s tRNA^{Ser}

SerRS PH prepoznaje srodnu tRNA na temelju interakcija isklju ivo s dugom varijabilnom rukom što može objasniti široku specifi nost enzima s obzirom na tRNA – jednako u inkovito aminoacilira i tRNA^{Ser} *E. coli* i *T. thermophilus*. Prva 4 bazna para akceptorske peteljke su visoko konzervirana, kao i u bakterijskom tipu SerRS, gdje najbitniju ulogu igra 2. bazni par, te je baza G2 koordinirana visoko konzerviranim Ser261 (SerRS TT), koji ima svog analoga Thr288 i u SerRS PH, ali o ito se ne koristi kao u spomenutom bakterijskom mehanizmu prepoznavanja.

SerRS PH sadrži iste konzervirane aminokiselinske ostatke kao i SerRS TT uklju ene u interakciju s dugom varijabilnom rukom tRNA^{Ser}, ali ima i dodatne bazi ne ostatke – Arg 41, 49, 51, 398 i Lys 51. Mutacije navedenih aminokiselina uzrokuju smanjenje parametara enzima k_{cat}/K_m prema arhealnim tRNA^{Ser}, ali nemaju

toliki utjecaj na tRNA^{Ser} TT te su važnije u prepoznavanju arhealnih tRNA (Itoh et al, 2008). Ipak, najvažnija dva aminokiselinska ostatka su Arg41 (konzerviran i u ostalih domena života, te eventualno zamijenjen lizinom) i Trp40. Arg 41, 49 i 50 aditivno doprinose specifi nosti prepoznavanja, te vjerojatno poja avaju interakciju s dugom varijabilnom rukom promoviraju i aminoacilaciju (kineti ki uo eno kao pove anje k_{cat} divljeg tipa u usporedbi s trostrukom mutantom, Tab.2.).

Tablica 2. Pad u vrijednostima k_{cat}/K_m odabranih SerRS mutanata; najve i pad je za trostruku mutantu R41, 49, 50A. (Preuzeto i prilago eno iz Itoh et al, 2008)

SerR5	tRNA ^{Ser}	X (p. A1)	$k_{\rm set}(s^{-1})$	k_{aa}/K_{M} (s ⁻¹ a/M ⁻¹)	*Relative
Wild type	P. horikosht)	1.3 ± 0.3	0.33 ± 0.02	0.32 ± 0.13	~ 1
W40A	P. horikoshii	1.9 ± 0.8	0.13 ± 0.08	0.060 ± 0.013	0.19
R41A	P. horikoshii	2.7 ± 0.9	0.12 ± 0.07	0.039 ± 0.010	0.12
R49A	P. horikoshii	1.4 ± 0.1	0.27 ± 0.13	0.18 ± 0.08	0.56
R51A	E horikostii	1.2 ± 0.3	0.20 ± 0.10	0.17 ± 0.07	0.54
K396A,R398A	R harikoshii	1.4 = 0.3	0.17 + 0.09	0.12 ± 0.04	0.35
R41A,R49A,R51A	P. honkostil	1.8 ± 0.2	0.022 ± 0.010	0.012 ± 0.006	0.038

4 Mitohondrijski tip SerRS

Mnoge mitohondrijske (mt) tRNA Metazoa isti u se zna ajnim strukturalnim odstupanjima od uobi ajene strukture djeteline. (Sprinzl et al, 1998; Helm et al 2000). Primjerice, postoje dvije neuobi ajene tRNA^{Ser} u mitohondrijima sisavaca; tRNA^{Ser}_{GCU} – odgovara AGY (Y = U i C) kodonima – kojoj nedostaje cijela (dihidrouridinska) D-ruka te tRNA^{Ser}_{UGA} – odgovara UCN kodonima (N = A, G, C, U) – koja ima neobi nu konformaciju djeteline uz produženu antikodonsku peteljku. Objema mt tRNA^{Ser} nedostaje ina e glavni identitetni element tRNA^{Ser} svih carstava života, produžena varijabilna ruka (Sl.11.). Zanimljivo je da je mt SerRS goveda, *Bos taurus*, sposobna prepoznati i razlikovati te dvije neobi ne tRNA^{Ser} usprkos tome što ne dijele nikakve identi ne sekvence niti sli an strukturalni razmještaj (Yokogawa et al, 2000).

Slika 11. Dijagrami sekundarne strukture (prikazani u konfiguraciji djeteline) tipi ne (*E. coli*) i atipi nih (mt *B. taurus*) tRNA^{Ser}. Zbog nedostatka duge varijabilne ruke u atipi nim izoakceptorima, identitetni elementi "sele" se na T-petlju i ozna eni su plavom bojom. (Preuzeto i prilago eno iz Chimnaronk et al, 2005).

Identitetni elementi koji osiguravaju prepoznavanje neobi nih tRNA smješteni su u T C-petlji oba izoakceptora, s time da tRNA^{Ser}_{UGA} posjeduje dodatni - karakteristi ni G19 u D-petlji ija interakcija s C56 stvara novu diskriminantu tj. identitetni element za mt SerRS. Dakle, mehanizam raspoznavanja je druk iji za dva neobi na supstrata (Shimada et al, 2001).

4.1 Struktura mt SerRS goveda, Bos taurus

Usprkos niskoj o uvanosti primarne sekvence N-terminalne domene enzima u usporedbi s bakterijskim, strukturalno je ona i dalje duga ka -helikalna ruka u obliku ukosnice (Chimnaronk et al, 2005). Duga ka je otprilike 65 Å, a kut koji ini izme u monomera ve i je nego bakterijski, 120°, naspram bakterijskih 90°.

C-terminalna domena s aktivnim mjestom, globularna je domena gra ena oko 8lan ane -plo e okružene trima helikalnim snopovima.

4.1.1 Usporedba s poznatom bakterijskom strukturom

Dva su aminokiselinska produžetka uo ena na oba kraja enzima - N-terminalni produžetak je kratka zavojnica (23-33), tzv. distalni heliks, povezan s prvom zavojnicom H1 u motiv zavojnica-petlja-zavojnica ("helix-loop-helix") ija je petlja produžena i obujmljuje helikalnu domenu enzima. Distalni heliks, jedninstven je za mitohondrijsku SerRS i ome en je dvama nepromjenljivim argininima s obje strane (Arg24, Arg32) te zajedno sa zavojnicama H8, H9, H13 ini helikalni snop koji se nalazi na "ramenima" molekule (ako su helikalna domena ruke, a globularna tijelo). Drugi produžetak nalazi se na C-kraju, tzv. C-rep, 40 Å duga ka petlja koja se pruža od globularnog tijela molekule. Njezina uloga je u intermolekularnim interakcijama na su elju dvije podjedinice, posebice njezin kratki -lanac koji ini antiparalelnu plo u s odgovaraju om C1 regijom druge podjedinice – na taj na in je fleksibilan Crep uglavljen u dimernu molekulu mt SerRS. Štoviše, u kristalnoj strukturi je on jako blizu distalnog heliksa druge podjedinice te su ta dva produžetka povezana vodikovim vezama (Sl.12, ozna ene aminokiseline). Poravnate primarne sekvence SerRS ukazale su na C-terminalne produžetke i u eukariotskih enzima, za koje se pretpostavlja da tako er djeluju stabilizacijski pove avaju i dodirnu površinu izme u dvije podjedinice na na in upravo prezentiran na primjeru mt SerRS.

Slika 12. 3D prikaz strukture mt SerRS *Bos Taurus*. Razli ito su obojeni -helikalni snopovi i plo e. Distalni heliks monomera 2 i C-rep monomera 1 obojani su crveno, gdje su i modelom štapova nazna eni aminokiselinski ostaci u interakciji. (Preuzeto iz Chimnaronk et al, 2005).

4.2 Mehanizam prepoznavanja mt tRNA^{Ser}

Inspekcijom površinskog elektrostatskog potencijala enzima i usporedbom s bakterijskim analogom, uo ene su dvije odvojene pozitivne površine - na jednoj strani helikalne ruke, površina od 4 bazi ne aminokiseline (Lys93, Arg122, 126, 129) i, neo ekivano, u pukotini formiranoj izme u C-repa i petlje (Arg199-His205). Bakterijski tip SerRS, s druge strane, ima puno šire regije pozitivnih elektrostatskih površina koje se protežu uzduž cijele helikalne ruke. (Sl.13.)

Slika 13. Elektrostatska površina monomera bakterijske (lijevo) i mt (desno) SerRS. Plava boja ozna ava pozitivan elektrostatski potencijal, a crvena negativni. (Preuzeto i prilago eno iz Chimnaronk et al, 2005)

Predlaže se model (Sl. 14.) u kojem je mt tRNA^{Ser} u *RNA-sendvi u* izme u tri odvojene regije mt SerRS (distalnog heliksa, C-repa i pozitivne površine helikalne ruke). Distalni heliks i C-rep u modelu interagiraju s velikim utorom jedne strane akceptorske peteljke, dok pozitivna površina helikalne ruke istovremeno interagira s drugom stranom akceptorske peteljke, zaklju avaju i tako T-petlju mt tRNA^{Ser} (Chimnaronk et al, 2005). Takav model u potpunosti je suprotan bakterijskom, a vjerojatno i eukariotskom, gdje je helikalna ruka SerRS u *proteinskom sendvi u* izme u varijabilne ruke i T-petlje tRNA^{Ser}.

Slika 14. Model RNA-sendvi a u kojem je T-petlja mt tRNA^{Ser}_{UGA} opkoljena s tri zasebne regije enzima (zeleni distalni heliks i cijev C-repa te fleksibilna zavojnica koja se pomi e prema T-petlji što je nazna eno strelicom). Aminokiseline u interakcji s T-petljom prikazane su modelom štapova. (Preuzeto i prilago eno iz Chimnaronk et al, 2005)

Nadalje, u prepoznavanje pojedinih mt tRNA^{Ser} uklju en je poseban set aminokiselina za svaki izoakceptor (Sl.15.) – Arg24, Tyr28 i Arg32 distalnog heliksa i Lys93, Arg122 bazi ne površine helikalne ruke presudni su u interakciji s tRNA^{Ser}_{UGA}, dok su za drugu, tRNA^{Ser}_{GCU}, presudne Arg24 i Arg32 (aminokiseline koje ome uju distalni heliks s obje strane) te Arg129 helikalne ruke. 11 aminokiselina C-repa (His478-Gln488) su esencijalne u prepoznavanju oba izoakceptora serina (Chimnaronk et al, 2005).

Slika 15. Aminokiselinski ostaci uklju eni u prepoznavanje mt tRNA^{Ser}_{GCU} (lijevo) i tRNA^{Ser}_{UGA} (desno) mapirani na površinu dimerne strukture mt SerRS. Plavo su obojene efektivni, a crveno presudni ostaci (Preuzeto i prilago eno iz Chimnaronk et al, 2005).

C-rep vjerojatno igra i ulogu u dvojnom na inu prepoznavanja i diskriminacije ta dva izoakceptora mt SerRS – naime, mt izoakceptori serina nisu analogni s obzirom na primarnu i sekundarnu strukturu, te je mehanizam vezanja na mt SerRS nužno druk iji. Mt SerRS tako alternativno kombiniraju mjesta prepoznavanja prilikom vezanja tRNA^{Ser}. Mogu e je da vrše diskriminaciju na temelju karakteristi nog oblika izoakceptora, skeniraju i im fosfatno-še ernu okosnicu pri emu koriste bazi ne ostatke helikalne ruke (prethodno uo eno za bakterijski tip SerRS – Biou et al, 1994). Lys93 helikalne ruke je dobar kandidat za nadzornika prisustva kriti ne tercijarne interakcije baza G19-C56 D-T C petlje jednog od izoakceptora, tRNA^{Ser}_{UGA}.

Ovo je prvi primjer takvog sustava u kojem aaRS koristi razli ite mehanizme pri prepoznavanju zasebnih izoakceptorskih tRNA koje posjeduju specifi ne identitetne elemente (Chimnaronk et al, 2005).

5 Metanogeni tip SerRS

Homodimerni je enzim, gra en od kataliti ke domene i N-terminalne ekstenzije, što je ujedno i karakteristika koju dijeli s bakterijskim tipom SerRS (Cusack et al, 1991). Doduše, kristalna struktura SerRS iz metanogene arheje *Methanosarcina barkeri* otkrila je neka strukturalna obilježja koja ine taj tip enzima bitno druk ijim od ostala tri tipa SerRS predstavljenih u ovom seminarskom radu – naime, Nterminalna domena bitno je ve a i ne ini ju tipi na dvostruka -zavojnica ("coiledcoil"), a aktivno mjesto C-terminalne domene sadržava cinkov ion uklju en u kataliti ki važnu koordinaciju supstrata. Unato bitnim strukturalnim razlikama, Nterminalna domena vjerojatno zadržava funkciju vezanja pripadne tRNA i u metanogenom tipu SerRS te je u sli nom položaju u odnosu na svoju kataliti ku domenu kao i kod SerRS bakterijskog tipa (Sl.16.)

5.1 Struktura SerRS metanogene arheje Methanosarcina barkeri

Slika 16. A – struktura SerRS *M. barkeri*, kataliti ke domene su obojane ruži asto i sivo, Nterminalna naran asto s istaknutim crvenim zavojnicama koji sudjeluju u vezanju tRNA. B – kataliti ka domena, s motivima 1, 2, 3 obojanima redom žuto, plavo i zeleno. Svijetloplavo su nazna eni cink, koordiniraju e aminokiseline te ure uju a petlja serina. (Preuzeto i prilago eno iz Bilokapic et al, 2006)

N-terminalnu domenu ine 6-lan ana antiparalelna -plo a, s jedne strane okružena snopom triju zavojnica (H1, H2, H4) te još jednom zavojnicom koja se

pruža gotovo okomito na H4 (H3). Kataliti ka domena, s druge strane, tipi na je 8lan ana antiparalelna -plo a, koju nalazimo i u ostalih vrsta SerRS. Me utim, organizacija aktivnog mjesta je u potpunosti druk ija (Sl.16.B) – ion cinka (Zn^{2+}) tetraedarski je koordiniran trima konzerviranim aminokiselinama (Cys306, Glu355, Cys461), dok je na etvrtom koordinacijskom mjestu voda. Dakle cink igra kataliti ku, a ne strukturalnu ulogu, jer se disocijacijom vode osloba a mjesto za koordinaciju supstrata (tj. bo nog ogranka serina).

Biološka važnost cinka u katalizi potvr ena je analizom o uvanosti proteinskih bo nih ogranaka koji ga koordiniraju. Uz metanogenu SerRS još dvije vrste aaRS u aktivnom mjestu sadrže cink – ThrRS (klasa II) i CysSR (klasa I). Aminokiselinski ostaci koji vežu cink su na ekvivalentnim pozicijama u primarnoj strukturi i u tim aaRS (Bilokapic et al, 2006).

Osim navedenih razlika u aktivnom mjestu, o uvani motivi C-terminalne domene su dodatno izmijenjeni – motiv 2 je nekoliko aminokiselina duži te postoje dvije insercije izme u pojedinih motiva. Izme u motiva 1 i 2 smjestila se 30 aminokiselina duga ka HTH domena ("helix-turn-helix") koja je u bliskom kontaktu sa srži te Nterminalnom domenom druge podjedinice homodimera. Ta interdomenska interakcija istovremeno zaklju ava dvije srži zajedno ispreplitanjem dvaju zavojnica te stvara nabijenu površinu jedne od njih za stvaranje solnih mostova sa zavojnicom H4 Nterminalne tRNA vezne domene (Bilokapic et al, 2006). Druga insercija u kataliti koj domeni metanogenog tipa SerRS jest ure uju a serinska petlja, analogna ure uju oj treoninskoj petlji ThrRS, koja se pomi e uslijed vezanja treonina, što je i vjerojatna uloga serinske petlje (Sl.16.B).

5.2 Vezno mjesto za ATP

SerRS metanogenog tipa posjeduje tipi no vezno mjesto za ATP nalik svim sintetazama klase II. ATP je u savinutoj konformaciji u obliku slova U s fosfatima i zavijenima natrag prema adeninu. Takav raspored odgovara predloženom S_N2 mehanizmu reakcije SerRS klase II, gdje je potrebno da karboksilni kisik serina bude u liniji s fosfatom. Ovakva konformacija postignuta je preko interakcija fosfata s proteinskim bo nim ograncima. Ioni Mg²⁺ posreduju u takvim interakcijama (Sl. 17.) Adeninski prsten je u "stacking" interakcijama s nepromjenljivim ostacima motiva 2 i 3, Phe351 i Arg468. Svi aminokiselinski ostaci u interakciji s ATP-om su konzervirani ili konzervirano zamijenjeni u svim bakterijskim i metanogenim SerRS (Sl.17.).

Slika 17. Vezanje ATP-a na SerRS, A – protein je nacrtan sivim trakama, cink je plava kugla, a voda i magnezij su crvene i naran aste kugle. B – Shematski prikaz s nazna enim konzerviranim ostacima. (Preuzeto iz Bilokapic et al, 2006)

5.3 Vezno mjesto za serin

Amino skupina serina veže se na mjesto vode na 4. koordinacijskom mjestu cinka ne remete i tetraedarsku koordinacijsku sferu cinka. Dvostruku ulogu u metanogenih enzima igra konzervirani Glu355 koji, uz to što veže cink, interagira s hidroksilnom skupinom serina kao u bakterijskom tipu SerRS.

Vezanje serina uzrokuje promjenu konformacije ure uju e serinske petlje (394-410) koja je ina e u potpunosti neure ena. Promjena pozicionira petlju u neposrednu blizinu cinkovog iona, gdje Glu400 i karbonilni kisik serina stupaju u interakciju (Sl.18.). Trp396 pakira se iznad amino kraja serina i na taj na in odre uje veli inu aminokiselinskog veznog džepa jer ukoliko interakcija ne bi bila uspostavljena, cijela ure uju a petlja bila bi sprije ena u promjeni konformacije.

Serinski i adeninski dio ostaju vezani na isti na in u kompleksu Ser-AMS SerRS (Sl.18.) što ukazuje na injenicu da prvo dolazi do aktivacije serina, bez vezanja tRNA (koja bi eventualno promijenila konformaciju) kao što je to slu aj za neke aaRS klase I.

Slika 18. Aktivno mjesto SerRS s vezanim serinom (A) te aktiviranim serinom, Ser-AMP (B). (Preuzeto i prilago eno iz Bilokapic et al, 2006)

5.4 Interakcije s tRNA^{Ser}

Izra en je "docking" model s ciljem dobivanja op e slike interakcije pripadne tRNA s metanogenom SerRS. Krenulo se s bakterijskim kompleksom SerRS-tRNA^{Ser} te su se na odgovaraju i dio kompleksa superponirale kataliti ke domene dimera metanogenog tipa SerRS. Zbog djelomi ne neure enosti tRNA^{Ser} *T. thermophilus* u kompleksu, superponiran je strukturalni model tRNA^{Tyr} s dugom varijabilnom rukom iji položaj se zna ajno razlikuje u odnosu na tRNA^{Ser}. Podaci dobiveni iz "docking" modela pokazuju da je interakcija uvelike sli na bakterijskoj usprkos velikim razlikama u strukturi N-terminalne domene SerRS. Duga varijabilna ruka tRNA je pozicionirana za interakciju s visoko konzerviranim zavojnicama H1 i H2 (N-terminalne domene), koje su se ina e, u prora unima elektrostatskog potencijala dimera, pokazale kao dio pozitivne površine i zato su vjerojatno u interakciji s negativnom okosnicom tRNA. (S1.19.)

Superponiranjem kataliti kih domena oba monomera postaje jasno da je jedna od tRNA-veznih domena pomaknuta za kut od 20° u odnosu na drugu. Fleksibilnost te domene upu uje na zaklju ak o mehanizmu otvaranja-zatvaranja u odnosu na kataliti ku domenu prilikom vezanja tRNA.

Slika 19. (B) Predloženi model vezanja tRNA na SerRS – superponirane su ruži asta SerRS metanogenog i plava bakterijskog tipa. Zeleno je obojana tRNA^{Tyr}, a naran asto tRNA^{Ser}. Strelicom iznad N-terminalne domene je nazna en potreban zglobni pokret te domene prema dugoj varijabilnoj ruki tRNA. (C) Elektrostatski profil otapalu izložene površine – posebno su nazna ene plavo obojene pozitivne regije na N-terminalnoj domeni (Preuzeto i prilago eno iz Bilokapic et al, 2006).

6 LITERATURA

Bilokapic S, Maier T. Structure of the unusual seryl-tRNA synthetase reveals a distinct zinc-dependent mode of substrate recognition. EMBO J 2006; **25**:2498-2509

Biou V, Yaremchuk A.The 2.9 A° crystal structure of Tthermophilus seryl-tRNA synthetase complexed with tRNASer. Science 1994; **263**:1404-1410

Chimnaronk S, Gravers Jeppesen M. Dual-mode recognition of noncanonical tRNA^{Ser} by seryl-tRNA synthetase in mammalian mitochondria. EMBO J 2005; **24**:3369-3379

Cusack S, Yaremchuk A, Tukalo M. The crystal structure of the ternary complex of T.thermophilus seryl-tRNA synthetase with tRNA^{Ser} and a seryl-adenylate analouge reveals a conformational switch in the active site. EMBO J 1996; **15**:2834-2842

Cusack S. Eleven down and nine to go. Nature Struct. Biol. 1995; 2:824-831

Cusack S, Berthet Colominas C. A second class of synthetase structure revealed by Xray analysis of *Escherichia coli* seryl-tRNA synthetase at 2.5 A°. Nature 1990; **347**:249–255

Fujinaga M, Berthet-Colominas C. Refined crystal structure of the seryl-tRNA synthetase from *Thermus thermophilus* at 2.5 A resolution. J. Mol. Biol. 1993; **234**:222-233

Helm M, Brule H. Search for characteristic structural features of mammalian mitochondrial tRNAs. RNA 2000; **6**:1356–1379

Itoh Y, Sekine S. Crystallographic and mutational studies of seryl-tRNA synthetase from the archaeon *Pyrococcus horikoshii*. RNA biol. 2008; **5**:169-177

Shimada N, Suzuki T. Dual mode recognition of two isoacceptor tRNAs by mammalian mitochondrial seryl-tRNA synthetase. J Biol Chem 2001; **276**:46770–46778

Soma A, Himeno H. Cross-species aminoacylation of tRNA with a long variable arm between *Escherichia coli* and *Saccharomyces cerevisiae*. Nucleic Acids Res 1998; **26**:4374-81

Sprinzl M, Horn C. Compilation of tRNA sequences and sequences of tRNA genes. Nucleic Acids Res 1998; **26**: 148–153

Vincent C, Borel F. Seryl-tRNA synthetase from *E. coli*: functional evidence for cross-dimer tRNA binding during aminoacylation. Nucleic Acids Res. 1995; **23**:1113-1118.

Weygand-Durasevic I, Ban N. Yeast seryl-tRNA synthetase expressed in *Escherichia coli* recognizes bacterial serine-specific tRNAs in vivo. Eur J Biochem 1993; **214**:869-77

Yokogawa T, Shimada N. Characterization and tRNA recognition of mammalian mitochondrial seryl-tRNA synthetase. J Biol Chem 2000; **275**:19913–19920

http://pubchem.ncbi.nlm.nih.gov/image/structurefly.cgi?cid=445736&width=400&hei ght=400

7 SAŽETAK

Seril-tRNA sintetaza klase IIa seriliraju odgovaraju e tRNA^{Ser} u visoko specifi noj reakciji u dva koraka. Zbog brojnosti i raznolikosti serinskih kodona, duga varijabilna ruka tRNA^{Ser} preuzima ulogu glavnog identitetnog elementa, dok antikodon nije element prepoznavanja. Ona u interakciji s konzerviranom helikalnom rukom SerRS uvjetuje specifi no prepoznavanje enzima i supstrata. Helikalna ruka je fleksibilni N-terminalna 60 Å duga ka dvostruka zavojnica, koja se uslijed vezanja tRNA poprijeko sintetaznog dimera, što je još jedna od specifi nosti tRNA^{Ser}/SerRS sustava, "zaklju ava" izme u T C i duge varijabilne ruke u proteinski sendvi izvode i pritom zglobni pokret prema kataliti koj podjedinici. Akceptorska peteljka se istovremeno ispravno pozicionira u aktivnom mjesto uz pomo petlje konzerviranog motiva 2 koji tako er doživljava konformacijske promjene. Kataliti ka domena je 7- ili 8-lan ana antiparalelna -plo a. Opisani sustav tipi an je bakterijski tRNA^{Ser}/SerRS sustav, vrlo sli an arhealno-eukariotskom i mitohondrijskom, ali poprili no razli it od metanogenog. Osim razlika u dizajnu i kemiji aktivnog mjesta (s kataliti kim cinkom), metanogene SerRS sadržavaju dvije strukturalne insercije u kataliti koj domeni - HTH (pove ava interakcijsku površinu i pozicionira Nterminalnu domenu) i ure uju u serinsku petlju. N-terminalna domena, iako u potpunosti izmijenjene strukture (-plo e i -zavojnice) zadržava specifi nu orijentaciju u odnosu na kataliti ku domenu. Sustav koji zna ajnije odstupa od bakterijskog jest i mitohondrijski - naime, mitohondrijske sintetaze gubitak varijabilne ruke izoakceptorskih mt tRNA^{Ser} nadokna uju stjecanjem novih strukturalnih elemenata, distalnog heliksa i C-repa koji zajedno s regijama tipi ne helikalne ruke zaklju avaju T-petlju (novi identitetni element) u RNA-sendvi . Arhealno-eukariotski sustav, uz tipi nu helikalnu domenu, sadži arhealno-specifi nu inserciju, koja zajedno sa sržnom domenom stvara bazi ni tunel koji vodi u aktivno mjesto. Treba spomenuti i " isti" eukariotski sustav koji je vrlo sli an bakterijskom, ali sadržava C-terminalne produžetke. Oni dodatno stabiliziraju enzim sli no HTH motivu SerRS metanogenog tipa.

8 SUMMARY

Servl-tRNA class IIa synthetases servlate cognate tRNA^{Ser} in a highly specific two-step reaction. Because of the size and poor preservation of the serine codon sequence, long variable arm tRNA^{Ser} takes up the role of the main identity elements from the otherwise common anticodon. The extra arm conditions specific enzymesubstrate recognition through interactions with the conserved helical arm of SerRS. Helical arm is a flexible N-terminal 60 Å long coiled-coil, which locks itself between T C and the long extra arm into what is called a *protein sandwich*, while making a hinge movement in respect to the catalytic domain. It only does so once the tRNA is bound across the synthetase dimer, which seems to be another specificity of the tRNA^{Ser}-SerRS system. At the same time, motif 2 loop, which experiences conformational changes itself, helps in properly positioning the acceptor stem in the active site. Catalytic domain is a 7- or 8-stranded antiparallel -sheet. The system just described is a typical bacterial tRNA^{Ser}/SerRS system, very similar to archeal/eukaryal and mitohondrial, but substantially different from the methanogenic system. Besides the differences in the design and chemistry of the active site (catalytic zinc), methanogenic SerRSs differ in having two structural insertions in the catalytic domain – HTH (increases the dimer interface) and "serine ordering loop". In spite of a completely different structural oraganization of the N-terminal domain, it retains a common orientation in relation to the catalytic domain. Another system that deviates from the typical is the mitochondrial one - in fact, mitochondrial synthetases compensate the loss of the mt tRNA^{Ser} extra arm by acquiring new structural elements - the distal helix and the C-tail – which alongside certain helical arm regions lock the T-loop (a novel identity element) into an RNA-sandwich. Archeal/eukaryal system, in adition its typical helical domain, contains an archea-specific insertion, which collaborates with the core domain in forming a basic channel leading to the active site. It should be mentioned that the "pure" eukaryal system resembles greatly the bacterial, with slight insertial changes to the enzyme's C-terminus additionally stabilize the enzyme (similar to the methanogenic HTH motif).